

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Najnowsza historia Polski		14.2.0540	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Socjologii Spraw Publicznych i Gospodarki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Socjologia	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	Podstawowa
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Daniel Wicenty, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		Uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych: 30	
Sposób realizacji zajęć		godzin	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		Samodzielne opanowanie treści literatury	
Liczba godzin		obowiązkowej: 10 godzin.	
Wykład: 30 godz.		Przygotowanie do pracy kontrolnej: 10 godzin.	
		Razem = 50 godzin (2 ECTS)	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
obowiązkowy	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
	- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja		
- Wykład konwersatoryjny	- Wykonanie pracy w zespole - zaprezentowana zostanie albo w czasie		
- Wykład problemowy	spotkania w realu albo też na platformie MS Teams		
	Podstawowe kryteria oceny		

Podstawowe kryteria

Wykonanie pracy zaliczeniowej – realizacja projektu i napisanie tekstu (terminarz zostanie podany na pierwszych zajęciach):

- a) Ukonstytuowanie zespołu – 3 lub 4 osoby
- b) Sformułowanie problemu badawczego – określenie podstawowych pytań i przygotowanie wykazu literatury oraz źródeł
- c) Po konsultacji z prowadzącym zajęcia i akceptacji problemu badawczego przygotowanie konspektu - struktury prezentacji
- d) Prezentacja odbędzie się ustalonego dnia i będzie miała charakter otwarty
- e) Czas trwania – 20 minut.
- f) Oceniana będzie jakość prezentacji, wykorzystane materiały źródłowe, literatura, sposób jej referowania, zaangażowanie wszystkich członków zespołu, poprawność analizy i wnioskowania
- g) Następnie każdy z członków zespołu otrzyma pytanie. Oceniana będzie odpowiedź na nie.
- h) Ocena końcowa będzie wypadkową ocen: za prezentację oraz odpowiedzi na pytania.
- i) Ponadto ocenie podlega terminowość realizacji kolejnych etapów pracy – niedotrzymanie któregośkolwiek z terminów oznacza brak zaliczenia!

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

Wiedza

K_W08 wykonanie projektu i odpowiedzi na pytania

K_W09 kolokwium po zakończeniu wykładu kolokwium po zakończeniu wykładu

Umiejętności

K_U01 kolokwium po zakończeniu wykładu kolokwium po zakończeniu wykładu

K_U03 kolokwium po zakończeniu wykładu kolokwium po zakończeniu wykładu

K_U08 kolokwium po zakończeniu wykładu kolokwium po zakończeniu wykładu

Kompetencje

K_K01 bezpośredni kontakt podczas konsultacji bezpośredni kontakt podczas konsultacji

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak

B. Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu historii Polski XX w.

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z najnowszą historią Polski przez pryzmat wybranych pól problemowych. Ukazanie kluczowych procesów społecznych, w tym tzw. procesów długiego trwania, kształtujących współczesną rzeczywistość społeczną, polityczną, gospodarczą i kulturową. Uwrażliwienie na doświadczenie totalitarne i autorytarne kilku pokoleń Polaków (struktury władzy, relacje władza-społeczeństwo). Ukazanie „jasnych” i „ciemnych” elementów historii Polski w kontekście kształtowania tożsamości narodowej. Wprowadzenie elementów refleksji historycznej do „wyobraźni socjologicznej” studentów

Treści programowe

1. Syntetyczny obraz społeczeństwa II RP (skutki I wojny światowej, stosunki narodowościowe, życie polityczne)
2. II wojna światowa: konsekwencje paktu Ribbentrop-Mołotow, polskie państwo podziemne, katastrofa cywilizacyjna
3. Skutki ludnościowe II wojny światowej: ucieczki, przesiedlenia, migracje
4. Zmiany struktury społecznej po II w.św. (rola inteligencji, środowisko wiejskie, miasta itd.)
5. Socjalistyczna modernizacja i jej skutki: uprzemysłowienie, urbanizacja, alfabetyzacja
6. Życie codzienne w PRL: wybrane problemy
7. Kryzysy społeczne - opozycja polityczna - „Solidarność” i społeczeństwo polskie lat 80.
8. Rola i pozycja Kościoła katolickiego - między oporem, podporządkowaniem i dostosowaniem
9. Transformacja ustrojowa: geneza, problemy z konceptualizacją, wymiary: jawny i niejawni, planowany i spontaniczny
10. Trzy dekady po roku 1989: próba oceny jakości demokracji, społeczeństwa obywatelskiego i tożsamości narodowej

Wykaz literatury**Literatura wymagana do zaliczenia zajęć:**

Wojciech Roszkowski, *Historia Polski 1914-2005*, wyd. 11 rozsz., PWN, Warszawa 2006

Andrzej Paczkowski, *Pół wieku dziejów Polski 1939-1989*, wyd. 5 rozsz., PWN, Warszawa 2005

Andrzej Friszke, *Polska. Losy państwa i narodu 1939-1989*, Warszawa 2003

Literatura do samodzielnego studiowania przez studenta:

Adam Podgórecki, *Spółeczeństwo polskie*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Rzeszów 1995

Adam Dziurok et. al., *Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989*, IPN, Warszawa 2011

Antoni Dudek, *Reglamentowana rewolucja: rozkład dyktatury komunistycznej w Polsce 1988-1990*, „Arcana”, Kraków 2004

Henryk Ślabeek, *O społecznej historii Polski 1945-1989*, Warszawa-Kutno 2009

Jerzy Eisler, *Polskie miesiące czyli kryzys(y) w PRL*, Warszawa 2008

Zaremba M., *Wielka trwoga. Polska 1944-1947. Ludowa reakcja na kryzys*, Kraków 2012

Spółeczeństwo polskie XX wieku, red. J. Żarnowski, Warszawa 2003

P. Eberhardt, *Przemieszczenia ludności na terytorium Polski spowodowane II wojną światową*, Warszawa 2000

Literatura uzupełniająca:

Jadwiga Staniszkis, *Postkomunizm: próba opisu*, wyd. 2, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2005

Edmund Mokrzycki, *Bilans niesentymalny*, IFiS PAN, Warszawa 2001

Antoni Dudek, *Historia polityczna Polski: 1989-2005*, „Arcana”, Kraków 2007

Timothy Snyder, *Skrwawione ziemie. Europa między Hitlerem a Stalinem*, „Świat Książki”, Warszawa 2011

Chumiński J. (red.), *Modernizacja czy pozorna modernizacja. Społeczno-ekonomiczny bilans PRL 1944-1989*, Wrocław 2010

Williams D., Sołtysiak G., *Modny PRL*, Warszawa 2016

Władze komunistyczne wobec Ziemi Odzyskanych po II wojnie światowej, red. S. Łach, Słupsk 1997

Kersten K., *Polska – narodziny systemu władzy*, Warszawa 1990

Kopka B., *Gulag nad Wisłą. Komunistyczne obozy pracy w Polsce 1944-1956*, Kraków 2019

Landau Z., Roszkowski W., *Polityka gospodarcza II RP i PRL*, Warszawa 1995

Nałęcz Daria i Tomasz, *1989-1990 Czas przełomu*, Warszawa 2019

Osękowski C., *Spółeczeństwo Polski Zachodniej i Północnej w latach 1945-1956. Procesy integracji i dezintegracji*, Zielona Góra 1994

Daria Jarosz, *Polacy a stalinizm 1948-1956*, Warszawa 2000

K. Kosiński, *Oficjalne i prywatne życie młodzieży w czasach PRL*, Warszawa 2006

Kochanowski J., *Tylnymi drzwiami. Czarny rynek w Polsce 1944-1989*, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2015

Szejnert M., *My, właściciele Teksasu : reportaż z PRL-u*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2013

Obyczaje polskie. Wiek XX w krótkich hasłach, red. M. Szpakowska, Warszawa 2008

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W08 K_W09 K_U01 K_U03 K_U08 K_K01	<ul style="list-style-type: none"> • Zna charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej. • Zna różne poglądy na temat życia społecznego oraz wybranych struktur i instytucji społecznych wyrażane w świecie potocznym, dyskursie publicznym i naukowym oraz orientuje się w ich historycznej ewolucji.
	Umiejętności <ul style="list-style-type: none"> • Potrafi interpretować zjawiska społeczne wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną • Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych. • Analizuje i rozumie wiele aktualnych zjawisk społecznych w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, oraz procesów zmian, jakim podlega społeczeństwo polskie, społeczeństwa Europy i świata.
	Kompetencje społeczne (postawy) <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.
Kontakt	
http://www.ifsid.ug.gda.pl/socjologia/pracownicy.html	